

ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ

Завідуючий редакційним відділом
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗАСІДАННЯ СОРОК ВОСЬМЕ

Ющенко 29.12.2004
(підпис) (дата)

Сесійний зал Верховної Ради України.

8 грудня 2004 року. 10 година 5 хвилин.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України МАРТИНЮК А.І.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги, гості
й запрошені Верховної Ради! Прошу народних депутатів підготу-
ватися до реєстрації. Увімкніть, будь ласка, систему "Рада".
Реєструємося.

У залі зареєструвалися 426 народних депутатів. Чергове
позачергове ранкове засідання Верховної Ради оголошується
відкритим. Шановні колеги, я бачу, є необхідність провести обмін
думками. Прошу записатися на виступи з мотивів. Будь ласка,
10 хвилин виставте на табло.

Поліщук. Підготуватися Самофалову.

ПОЛІЩУК М.Є., голова Комітету Верховної Ради України
з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства (*виборчий
округ №214, м. Київ*). Прошу передати слово Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Соболева.

СОБОЛЄВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради
України з питань правової політики (*багатомандатний загально-
державний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша
Україна"*). Блок Віктора Ющенка "Наша Україна". Шановні колеги!
Мені здається, що ми, як ніколи, підійшли до вирішення ключо-
вого питання: як зробити, щоб всі ті злочини, які були вчинені
під час виборчого процесу, стали неможливими ні на цих, ні на

наступних виборах? Як зробити, щоб були покарані люди, які безпосередньо відповідають за ці злочини?

Саме тому є пропозиція: зараз вноситься на сигнальне голосування пакет, який безпосередньо передбачає кілька ключових питань — тих, які попередньо узгоджувалися на засіданні Погоджувальної ради. Після цього голосування, якщо воно набере необхідну кількість голосів, треба дати невелику перерву для фракцій для визначення лише одного питання — про гарантії підписання рішень, які ми тут проголосуємо. Якщо ці гарантії виробляться за 30 хвилин, я вважаю, ми маємо всі підстави проголосувати ці рішення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Самофалов. Підготуватися Мішурі.

САМОФАЛОВ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Європейської інтеграції (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, виборчий блок "За Єдину Україну!"*). Фракція "Регионы Украины". Уважаемые коллеги! Сегодня Украина переживает исторический момент, момент своего выбора. Сегодня от нашего голосования зависит, каким путем пойдет наша Украина. Мы долго консультировались, обменивались мнениями, пришли к выводу, что сегодня нашли подходы практически ко всем вопросам. Я просил бы всех, кто думает об Украине, о гражданах, сегодня проявить ответственность, сознание и проголосовать пакет. Этим мы снимем все проблемы и будем двигаться дальше вперед. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у зв'язку з тим, що зібралось чимало людей біля Верховної Ради, надійшла пропозиція увімкнути трансляцію на вулицю. Немає заперечень? Тоді, будь ласка, увімкніть трансляцію.

Мішура. Підготуватися Козловському.

МІШУРА В.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ*). Прошу передати слово Петру Миколайовичу Симоненку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Симоненка, будь ласка.

СИМОНЕНКО П.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ*). Фракція комуністів. Шановні колеги! Шановні радіослухачі! Вчора ввечері ми погодилися з пропозицією представників фракції "Наша Україна" перенести засідання на сьогоднішній ранок у зв'язку з тим, що вони готові проголосувати в пакеті ті пропозиції, які вчора ми обговорювали.

На жаль, сьогодні зранку ми прийшли, і Голова Верховної Ради, як і представники "Нашої України", не змогли сказати, що вони готові голосувати, і в черговий раз блокують розгляд тих питань, які конче потрібні. У мене вже немає сумніву, що їм не потрібні ні вдосконалений Закон про вибори, ні політична реформа, це просто балаканина. Тому в мене є конкретна пропозиція від фракції комуністів. Народ давно вже страждає від системи влади. Народ не вірить владі. І я пропоную: давайте розглянемо ще одне питання — приймемо рішення про ліквідацію інституту президентства. Тоді буде спокій у державі... (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Козловський. Підготуватися Семенюк.

КОЗЛОВСЬКИЙ А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (*виборчий округ № 133, Миколаївська область*). Фракція Народної аграрної партії, Миколаївщина. Шановні народні депутати! Скільки ми можемо вже проводити, як сказав Адам Іванович, наші позачергові засідання?

Я думаю так: якщо хочеш щось отримати, треба щось віддати. І треба рахуватися з думкою і депутатів, і фракцій.

Я пропоную сьогодні обговорений пакет прийняти. Думаю, у нас повинна бути довіра до нашого Голови Верховної Ради, який учора дав нам таку обіцянку. Гадаю, тут нічого не станеться, Голова Верховної Ради завжди виконує свої обіцянки. Тому я просив би обов'язково прийняти всі законопроекти в пакеті, і щоб сьогодні підписав Президент. Таким чином ми знімемо напруженість у нашій державі. І ті люди, які сьогодні оточують приміщення Верховної Ради і Кабінету Міністрів, думаю, будуть задоволені. І переможе демократія. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Семенюк. Підготуватися Білорусу.

СЕМЕНЮК В.П., голова Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СПУ*). Фракція Соціалістичної партії. Шановні колеги! Шановні виборці! Шановні громадяни, які стоять біля Верховної Ради! Сьогодні у сесійному залі Верховної ради стоїть питання: або у нас буде демократія, або ми тільки змінимо персоналії. Соціалістична партія України послідовно виступала за зміну системи влади і зміну персоналій при владі заради одного — заради кращого життя в Україні, заради кращих відносин між гілками влади. І зрештою, щоб влада була відповідальна, щоб вона відповідала тим запитам і тим програмним засадам, які уособлюють представники рад різних рівнів і ми, народні депутати України.

Тому, я думаю, що сьогоднішнє голосування — це якраз невеликий крок для того, щоб у 2006 році можна було сформувати повноправні представницькі органи на місцях і Верховну Раду на демократичних засадах, так, як це сьогодні сповідує Європа. Я думаю, що ми сьогодні повинні це зробити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Білорус. Підготуватися Бандурці.

БІЛОРУС О.Г., член Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Виборчий блок Юлії Тимошенко"*). Прошу передати слово Турчинову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Турчинова.

ТУРЧИНОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Виборчий блок Юлії Тимошенко"*). Блок Юлії Тимошенко. Шановні колеги! Люди, які сьогодні встали з колін, вимагають від Верховної Ради вирішення лише одного питання — прийняття закону, який унеможливив би фальсифікацію під час виборів 26 грудня. Саме цей закон ми могли спокійно прийняти вчора, і тільки наше зволікання не дало можливості це зробити. Тому, шановні колеги, ми пропонуємо відкинути будь-які пакети, доки не буде прийнято і підписано закон про внесення змін до виборчого законодавства.

Що стосується гарантій підписання цього законопроекту. Ці гарантії Президенту або виконуючому обов'язки Президента Кучмі повинна давати Генеральна прокуратура, більше ніхто. Ось єдина гарантія, яка потрібна Кучмі! Тому, шановні колеги, не зволікаймо, а приступаймо до голосування за цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Бандурка. Підготуватися Веретенникову.

БАНДУРКА О.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення

правоохоронної діяльності (*виборчий округ №176, Харківська область*). Шановний Адаме Івановичу! Шановні народні депутати! Доля так розпорядилася, що моє місце — в самому центрі залу, і я можу звертатися і до лівих, і до правих, і до центристів. Так ось моє звернення від імені групи “Демократичні ініціативи”: проголосувати сьогодні всі пункти, які є в порядку денному, це чотири законопроекти, серед яких ключовими, безумовно, є зміни до Конституції.

Ми всі говоримо про демократизацію влади, про примирення і про консолідацію суспільства. Основою такої консолідації можуть бути зміни до Основного Закону — Конституції. Ми запрошуємо сьогодні прийняти в пакеті всі зміни, але основним проектом серед них і, безумовно, першим є проект Закону про внесення змін до Конституції України. Запрошую вас до плідної праці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Давайте ми перервемося на хвилинку для приємної процедури. Ви, мабуть, всі бачите, як чарівна Оксана Білозір ніжно цілує нашого іменинника сьогодні. Привітаймо Павла Качура з днем народження (*Оплески*).

Будь ласка, Веретенников. Підготуватися Беспалому.

ВЕРЕТЕННИКОВ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності (*виборчий округ №28, Дніпропетровська область*). Шановні колеги! Шановний головуєчий! Я хотів таке запитання поставити головуєчому і всім колегам народним депутатам. П'ятим пунктом порядку денного у нас стоїть проект Постанови про припинення повноважень членів ЦВК, і в нас є перелік цих людей. Наступним пунктом стоїть питання про призначення нових членів ЦВК, але цих кандидатур немає. То не може статися так, що ми проголосуємо за те, щоб ЦВК припинила свою роботу, а Президент потім не подасть

нового складу ЦВК, і вибори не відбудуться? Я хотів би, щоб нам пояснили. Це перше.

І друге. Нам два дні підряд кажуть, що буде Президент у Верховній Раді. То він буде сьогодні чи ні? Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Беспалий. Підготуватися Потапову.

БЕСПАЛИЙ Б.Я., секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування (виборчий округ №223, м. Київ). Блок Віктора Ющенка. Шановні друзі! Ми сьогодні, як ніколи, близько підійшли до можливості провести чесні вибори. Хоча нам не зовсім зрозуміло, чому дехто чесні вибори обов'язково пов'язує з політичною реформою: є реформа — є чесні вибори, немає реформи — так тоді що?

Проте законопроект №4180 завдяки роботі і представників нашої фракції на сьогодні є набагато кращим, ніж початковий варіант, і це підтверджує, що наша позиція стосовно цієї паузи і стосовно його вдосконалення абсолютно виправдана, як і перенесення голосування на сьогодні. Тому ми, фракція "Наша Україна", готові розглядати це голосування в пакетному режимі, наша позиція є солідарною з більшістю народних депутатів. Дивує тільки, що деякі колеги, наші опоненти, весь час виступають і викладають позицію "Нашої України". Ми не просили про це лідерів опонентів, нехай вони пояснюють українському народу свою позицію. Щодо гаранта: як не підпише, то вся відповідальність буде на ньому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Потапов.

ПОТАПОВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (виборчий округ №178, Харківська область). Адам Іванович, прошу передати слово Матвиенкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу увімкнути мікрофон Матвієнкова.

МАТВІЄНКОВ С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики і підприємництва (*виборчий округ №55, Донецька область*). Мариуполь. Уважаемые коллеги! Вы знаете, мне, честно говоря, иногда кажется, что мы в порыве борьбы видим только борьбу, в противостоянии видим только противостояние. И когда мы говорим о тех законопроектах, которые должны быть проголосованы в пакете, в частности о проекте, на котором сегодня настаивает оппозиция — Закона об особенностях применения Закона Украины о выборах Президента Украины...

Честно говоря, не знаю, читали ли вообще представители оппозиции то, что там записано. Ведь нормы, которые заложены в этом законопроекте, не позволят даже тем, у кого есть желание сегодня, провести эти выборы! Печатание бюллетеней. Инвалиды абсолютно лишаются возможности права голоса — только инвалиды I группы. То, что мы сотворили по открепительным талонам — практически никто сегодня не сможет проголосовать по открепительным талонам. Те нормы, которые забиты по формированию комиссий — практически комиссии будут парализованы, не смогут работать. И ряд других моментов. Может, давайте отвлечемся сейчас от ситуации, оторвемся от момента и хотя бы посмотрим, что мы требует, чего мы хотим?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обмін думками завершено. Дозвольте дати відповіді на запитання, які прозвучали, і деякі уточнення.

Представник "Нашої України" народний депутат Соболев висловив думку про те, щоб ми зараз провели сигнальне голосування, після цього (і є відповідна вимога двох фракцій) оголосили перерву для остаточного прийняття фракціями рішення на предмет узгодження позицій.

Щодо запитання Веретенникова про членів Центральної виборчої комісії, що у нас є подання Президента про звільнення, а відсутнє подання про призначення. Чи не буде так, що, так би мовити, ми залишимося без Центральної виборчої комісії? Ні, не буде. І члени Погоджувальної ради знають, Голова Верховної Ради говорив про те, що буквально в останні хвилини надійшло подання Президента про призначення нових членів Центральної виборчої комісії. Оскільки ми їх не встигаємо розмножити, то Голова Верховної Ради зачитає цей список з голосу. Всі ті пропозиції, які подали фракції і групи, абсолютно враховані в поданні Президента. Ми сьогодні реалізуємо ідею і звільнення членів Центральної виборчої комісії, і призначення нового складу ЦВК. Так що побоювання депутата Веретенникова немає підстав, бо ми саме сьогодні це зробимо.

І стосовно запитання народного депутата про те, що до Верховної Ради обіцяв підійти Президент. Я вам гарантую: якщо ми приймемо закони, Президент України ці закони підпише сьогодні в нашій сесійній залі.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ЛИТВИН В.М.

ГОЛОВА. Шановні народні депутати, прошу уваги! Поки ви підготуєтеся до голосування, два оголошення. Відповідно до статті 13 Закону України про статус народного депутата України та статті 4.2.2 Регламенту Верховної Ради України інформую про вихід народного депутата Вадима Литвина зі складу депутатської фракції політичної партії "Трудова Україна" та входження його до складу депутатської фракції "Наша Україна" (Оплески).

Відповідно до статей 4.2.2 та 4.2.3 Регламенту Верховної Ради України інформую, що уповноваженим представником

депутатської фракції партії “Єдина Україна” обрано також народного депутата Єдіна Олександра Йосиповича.

Тепер, шановні колеги, прошу уваги. Такий наступний порядок наших дій. Зараз ми проведемо сигнальне голосування про нашу готовність у пакеті розглянути законопроекти №4180, 3207–1 і 6372–Д. Це сигнальне голосування. Після того ми оголосимо перерву на 30 хвилин, керівників депутатських груп і фракцій я прошу зібратися на третьому поверсі в залі засідань. Після того ми прийдемо до голосування. У результаті позитивного голосування Президент України в сесійній залі, у нашій присутності, підпише всі ці закони. Після того ми розглянемо питання про звільнення членів Центральної виборчої комісії і про сформування нового складу ЦВК. Відповідні документи (і перший, і другий) до Верховної Ради України надійшли.

Так, я прошу уваги! Ставиться на сигнальне голосування пропозиція щодо розгляду в пакеті законопроектів №4180, 3207–1 і 6372–Д. Прошу голосувати.

“За” — 398.

Рішення прийнято (*Оплески*).

По фракціях, будь ласка.

“Наша Україна” — 87, “Регіони України” — 59, фракція комуністів — 58, СДПУ(о) — 33, Народної аграрної партії — 20, СПУ — 20, Блоку Тимошенко — 0, партії “Єдина Україна” — 16, “Союз” — 15, НДП та ПППУ — 16, “Трудової України” — 16, “Центр” — 12, “Демократичні ініціативи” — 14, позафракційні — 32.

Шановні колеги, ще одну хвилиночку. Відповідно до статті 13 Закону України про статус народного депутата України

та статті 4.2.2 Регламенту Верховної Ради України інформую про входження народного депутата України В'ячеслава Володимировича Дубицького до складу депутатської фракції партії "Єдина Україна".

Шановні колеги! Відповідно до нашої домовленості, а також на вимогу фракції "Наша Україна" та депутатської групи "Центр" оголошується перерва на 30 хвилин. Прошу всіх народних депутатів бути присутніми, бо ми прийматимемо історичні рішення.

Оголошується перерва до 10 години 55 хвилин. Керівників депутатських груп і фракцій прошу зібратися в залі засідань на третьому поверсі.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України МАРТИНЮК А.І.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, прошу займати робочі місця. У нас сьогодні, мабуть, рекордна кількість зареєстрованих народних депутатів. Табло показує, що 442 картки працює. Шановні колеги, я розумію ваше збудження, бо ми наближаємося до вирішення питань. Зараз 446 карток працює, лише 4 картки бракує.

Шановні колеги, доки вирішуються ще деякі технологічно-технічні питання, давайте ми ще 10 хвилин відведемо на обмін думками довкола проблеми, яка сьогодні існує. Але просив би (звертаюся до тих, хто зараз запишеться на виступ з процедури) вести себе коректно і м'яко для того, щоб ми не зруйнували тих домовленостей, яких на даний момент досягнуто.

Я скажу буквально кілька слів. Зараз Погоджувальна рада прийняла рішення про те, що ми будемо голосувати ті домовленості, які були досягнуті попередньо. Будемо голосувати в пакеті законопроекти №4180 — зміни до Конституції, №3207-1 — зміни до Конституції щодо вдосконалення системи місцевого самоврядування, і проект №6372-Д Закону про особливості застосування Закону України про вибори Президента України з деякими уточненнями щодо термінів створення тих чи інших комісій, тому що ми його писали на один час, а сьогодні вже, як кажуть, інший час.

Однак перед тим “Наша Україна” висловила категоричну пропозицію з приводу того, аби ми перед пакетним голосуванням розв’язали проблему, пов’язану з Генеральною прокуратурою. Зараз якраз вирішуються ці питання, і тому, ще раз наголошую, будемо ми йти в такому алгоритмі: спочатку вирішиться питання щодо Генеральної прокуратури, а після того в пакеті ми проголосуємо всі ці законопроекти. Прибуває до сесійної зали Президент України, він у нашій присутності підписує спочатку Закон про особливості застосування Закону України про вибори Президента України, потім про зміни до Конституції, після цього ми приступаємо до формування Центральної виборчої комісії — звільняємо і призначаємо нових членів.

Будь ласка, запишіться на виступ з процедури, 10 хвилин. Прошу показати на табло.

Косів. Підготуватися Броннікову.

КОСІВ М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, “Блок Віктора Ющенка “Наша Україна”*). Фракція Віктора Ющенка “Наша Україна”. Шановні колеги народні депутати! Дорогі співвітчизники! Постанова питання про Генеральну прокуратуру є цілком закономірною в ситуації, яка склалася в Україні, адже якщо б

Генеральна прокуратура ще після першого туру виборів, напередодні другого туру нормально виконувала свої функції, то, звичайно, не було б потреби розглядати питання виборів у Верховному Суді і виносити рішення про визнання їх такими, що не відбулися.

Отже, до тих пір, поки ми не розв'яжемо в законодавчому плані питання щодо Генеральної прокуратури, сподіватися, що переголосування у нас відбудеться, даремно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Бронніков. Підготуватися Соломатіну.

БРОННІКОВ В.К., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (*виборчий округ №81, Запорізька область*). Уважаемые коллеги! Уважаемый народ Украины, который стоит на площадях города Киева! Уважаемый народ Украины, который работает на своих рабочих местах! Я хотел бы обратиться к вам и ко всем коллегам. Мы постоянно выдвигаем новые и новые требования. В то же время по мере того, как мы бездействуем, не принимаем решения, не стабилизируем ситуацию, экономика рухнет. Я передаю просьбу Совета Оптового рынка электроэнергии: как можно быстрее закончить противостояние и перевести экономику в нормальное русло с тем, чтобы в осенне-зимний период у нас не было проблем с энергообеспечением, как не было их до сих пор. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Соломатін. За ним — Прошкуратова.

СОЛОМАТИН Ю.П., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (*багатомандатний*

загальнодержавний виборчий округ, КПУ). Дякую. Фракція комуністів. Шановні колеги! Я хотів би звернути нашу спільну увагу на непослідовність дій, на необов'язковість виконання раніше прийнятих домовленостей з боку "Нашої України". Я хочу наголосити, що саме лідер цієї фракції, цього блоку Віктор Андрійович Ющенко перед світовою спільнотою і лідерами європейської спільноти взяв обов'язок прийняти в пакеті домовленості щодо політичної реформи. До цього часу відбуваються ось такі перепалки і висуваються нові й нові умови. Це перше.

І друге. У засобах масової інформації зараз багато звинувачень на адресу деяких особистостей і фінансових махінацій, які були на початку розбудови держави. Пропонуємо створити спеціальну комісію з цього приводу і розглянути це питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Прошкуратова. Підготуватися Сятині.

ПРОШКУРАТОВА Т.С., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СДПУ(о)*). Прошу передати слово Нестору Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Нестора Шуфрича.

ШУФРИЧ Н.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (*виборчий округ №201, Черкаська область*). Дякую, Адаме Івановичу. Безумовно, ми стоїмо на порозі, без зайвих слів, історичного рішення, до якого йшли дуже й дуже важко. Прикро, що ми це голосування пов'язали з низкою інших, але, мабуть, іншого виходу в нас не було. Хочу сподіватися, що домовленості, які були нами сприйняті, приведуть до консолідації

нашого суспільства, до консолідації нашої країни. Сьогодні ми живемо в дуже непростих умовах. І наші громадяни заслуговують на те, щоб вони отримали спокій, стабільність, можливість вільно працювати і вирощувати своїх дітей, вшановувати своїх батьків. Сподіваюся, що це сьогодні відбудеться. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, цікавий термін: “вирощувати дітей”.
Будь ласка, Сятиня. За ним — Співачук.

СЯТИНЯ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства (*виборчий округ №74, Закарпатська область*). Прошу передати слово народному депутату Петру Олійнику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олійник. За ним — Головатий.

ОЛІЙНИК П.М., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (*виборчий округ №125, Львівська область*). Шановний Володимире Михайловичу! Шановні народні депутати! Ви знаєте, що на території Львівщини був скоєний злочин податківцями, митниками та працівниками міліції. Порушено більше 10 кримінальних справ щодо забирання паспортів та відкріпних посвідчень. І в той час, коли сьогодні в парламенті шукається узгодження позицій, в податковій адміністрації Львівщини і в міліції закрили міліціонерів та податківців і антизаконно вимагають від них підписи. І тому, шановний Володимире Михайловичу, я прошу вас звернутися до Генерального прокурора, можливо, вже колишнього, щоб він навів порядок. Бо сьогодні податківці і міліціонери в чергове порушують конституційні права громадян. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Співачук. Підготуватися Головатому.

СПІВАЧУК В.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СПУ*). Прошу передати слово Станіславу Ніколаєнку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Ніколаєнка.

НІКОЛАЄНКО С.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (*виборчий округ №187, Херсонська область*). Соціалістична партія України. Наша партія, наш лідер Олександр Олександрович Мороз неодноразово говорив про те, що для України сьогодні вкрай важлива стабільність, а вона може бути реалізована тоді, коли ми проведемо політичну реформу. І тому той алгоритм, який сьогодні запропонувала Погоджувальна рада, є абсолютно прийнятним.

Хочу також сказати, що сьогодні ми, соціалісти, оцінюємо ситуацію в Україні як вкрай критичну. Тому нам необхідно негайно прийняти ці рішення і приступити і до виборчого процесу, і, найголовніше, до нормальної роботи Верховної Ради України, до прийняття соціальних, економічних законів. І тоді в нашій Україні справді буде стабільність і порядок. Тому ми підтримуємо алгоритм, запропонований Погоджувальною радою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Головатий. За ним — Надрага.

ГОЛОВАТИЙ С.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Виборчий блок Юлії Тимошенко"*). Шановний Голово! Шановні народні депутати!

Я звертаюся передусім до Олександра Мороза і до Віктора Ющенка. Ви знаєте прекрасно, що в цьому пакеті заховано повернення функції радянської прокуратури загального нагляду, коли прокурор буде вирішувати, чи правильне рішення прийняв суд, коли прокурор буде скасовувати повноваження постанови Кабінету Міністрів. Хто тоді в Україні буде найвищим органом — уряд чи прокурор? Кому ви віддаєте владу? Ви віддаєте владу прокурору! Я вас прошу зупинитися і не голосувати за надання прокуратурі функції нагляду. Це перше.

Друге. “Наша Україна”, ви повинні знати: готується сценарій, що вибори не відбудуться, що 26 грудня не буде переголосування. І тоді прокурор все одно наглядатиме за усім і вся. Олександр Олександровичу, навіщо ми будували демократичну Україну? Навіщо ми будували незалежну судову владу? Навіщо ми робимо реформу, коли віддаємо владу прокурору? Не голосуйте за пакет... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ Шановні колеги, не так бурхливо. Ви знаєте, що фракція Блоку Юлії Тимошенко не голосує за реформу, тому вона закликає й інших цього не робити.

Слово для репліки має Мороз. Будь ласка. Підготуватися Надразі.

МОРОЗ О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СПУ). Шановні народні депутати! Шановний Сергію Петровичу! Я, до речі, послідовно, з самого першого дня, відстоював позицію про необхідність вилучення із статті 122 цієї норми. Але депутати наполягали, і консенсус знайдено щодо відновленні цієї норми тільки в тій частині, яка стосується захисту прав людини. Це по-перше.

По-друге, не зв'яжуйте це з виборами, скажімо, з небезпечкою нездійснення голосування. Справа в тім, що введення цієї

зміни в дію відбудеться вже в 2006 році. І тому це ніякого відношення до виборів нинішніх немає. Тому не треба зараз один одного збивати, так би мовити, на свій бік, треба виважено голосувати. Я, до речі, теж погодився б, щоб вилучити, але тоді не буде 300 голосів. Не треба руйнувати той механізм погодження, який ми знайшли на засіданні Погоджувальної ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Надрага.

НАДРАГА В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів (*виборчий округ № 104, Луганська область*). Уважаемые коллеги! Мы с вами можем оценивать наши действия так, как считаем нужным, с учетом каких-то своих интересов, амбиций и всего остального. Но мне кажется, что сегодня проблема уже в другом: нам нужно достичь согласия, может быть, даже не столько в этом зале, сколько в обществе. И вот согласие в обществе — это то, чего мы должны сегодня достичь, в том числе и своими решениями.

Я хочу напомнить, что комплексное решение этих проблем, существующих в обществе, было предложено участниками “круглого стола”, и соответственно вполне вписывается в идеологию пакетного голосования, потому что пакетное голосование включает все те вопросы, которые сегодня волнуют те или иные политические силы. Идя на пакетное голосование, мы сможем сделать то, что, в принципе, и должны сделать: принести мир и спокойствие в общество. И это самое главное, потому что чем дольше мы будем здесь устраивать тяжбы, тем меньше будет толкового и путного в жизни у этого общества, о котором мы с вами так беспокоимся. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сушкевич. За ним — Кульчинський.

101

СУШКЕВИЧ В.М., секретар Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, виборчий блок "За Єдину Україну!"*). Національна асамблея інвалідів України. Дякую, Адаме Івановичу. Шановний Володимире Михайловичу! Я звертаюся стосовно забезпечення виборчих прав інвалідів, учора на засіданні Погоджувальної ради я вже порушував це питання. Сьогодні більшість фракцій політичних партій звертають увагу на те, що це можливо й необхідно. Давайте ми подумаємо про те, що все-таки інваліди сьогодні мають певний варіант дискримінації на виборчих дільницях, все-таки не забезпечено їхнє виборче право. Сьогодні пенсійне посвідчення не може бути сфальсифіковано, воно є документом, який дасть можливість забезпечити виборче право тим інвалідам, які не можуть прийти на виборчі дільниці. До речі, хочу сказати, що законопроект №6372, який пропонує зміни стосовно виборчого права інвалідів, зараз не розданий у новому варіанті. І ми не знаємо реально, чи внесли зміни з цього приводу, чи ні. У тому числі і щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Кульчинський. За ним — Турманов.

КУЛЬЧИНСЬКИЙ М.Г., член Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша Україна"*). Прошу передати слово народному депутату Асадчеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Асадчева.

АСАДЧЕВ В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (*виборчий округ №220, м. Київ*). Дякую. Шановний Володимире Михайловичу! Шановні друзі! Я хочу сказати, що "Наша Україна" довго обговорювала питання

реформи, але ми не хотіли, щоб реформа стала засобом зриву нових виборів. Тому наша пропозиція — це нові прикінцеві положення, і вони повинні бути викладені таким чином: Закон про внесення змін до Конституції набуває чинності виключно після вступу на пост Президента України, обраного в 2004 році, але не раніше 1 січня 2006 року. Якщо ці вимоги не дотримуються, цей закон вважається скасованим. Тобто умова чітка: буде Президент — будуть обмежені повноваження, не буде Президента — не буде цих змін. Якщо такі прикінцеві положення не будуть передбачені, ми голосувати за цю реформу не будемо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Турманова. Підготуватися Наливайку.

ТУРМАНОВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (*виборчий округ №59, Донецька область*). Прошу передати слово моєму колезі Потапову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Потапова, будь ласка.

ПОТАПОВ В.І. Уважаемый Адам Иванович! Уважаемые коллеги! Мы уже второй день ведем только разговоры, и ни на гран, как я полагаю, не приблизились к решению вопроса. И сегодня, только мы вышли после заседания Согласительного совета, снова звучат конкретные изменения, конкретные условия. Владимир Михайлович, мы договорились сегодня утром, нужно ставить вопрос на голосование так, как договорились, и двигаться дальше. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Наливайко. Прошу підготуватися Шепетіну.

НАЛИВАЙКО А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ*). Прошу передати слово Сергею Петровичу Гмыре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Гмирі.

ГМИРЯ С.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ*). Спасибо. У мене тільки два слова: давайте заканчивать эти разговоры, которые только вносят напряжение в зал, и переходить к пакетному голосованию. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Шепетін. Замість Плютинського підготуватися Гладію.

ШЕПЕТІН В.Л., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СДПУ(о)*). Социал-демократическая партия Украины (объединенная). Дорогие друзья! Социал-демократы (объединенные) настойчиво трудились над тем, чтобы политическая реформа все-таки увидела свет на этой сессии и в этом зале. Но в то же время мы понимаем, какую большую цену в рамках компромисса мы сегодня отдаем на алтарь этой политической реформы.

И я хочу присоединиться к выступлению Сушкевича. Есть инвалиды, у них есть соответствующие удостоверения. Почему мы с водой хотим выплеснуть младенца? Почему мы, основываясь на каких-то нарушениях, за которые кто-то должен ответить, лишаем избирательного права наших соотечественников — инвалидов, которые не могут прийти на выборы? Если

эти изменения невозможно внести, то я от социал-демократов (объединенных) приношу им извинения. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Гладій. За ним — Микола Мельник.

ГЛАДІЙ М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, виборчий блок "За Єдину Україну!"*). Шановний Володимире Михайловичу! Шановні колеги! На засіданні Погоджувальної ради ми нарешті дійшли згоди. І я, Володимире Михайловичу, вношу пропозицію припинити всі обговорення з мотивів, з процедури і переходити до розгляду тих питань, які ми затвердили. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, послухайте, будь ласка. Ми зараз взяли слово з процедури з єдиною метою — ми з хвилини на хвилину чекаємо прибуття Президента України і будемо в його присутності здійснювати ті дії, про які успішно домовилися на засіданні Погоджувальної ради.

Будь ласка, Мельник. За ним — Лук'яненко.

МЕЛЬНИК М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СПУ*). Соціалістична партія України. Шановний Володимире Михайловичу! Шановні народні депутати! Ми підтримуємо пакет, який виноситься на голосування. У нас також є деякі застереження щодо підсилених функцій Генерального прокурора. Проте функції Генерального прокурора зводяться до нагляду лише за органами виконавчої влади, і тому я закликав би всіх більш зважено дивитися на цей законопроект і не проявляти таких агресивних дій, які дехто з депутатів проявляє, боячись, що Генеральний

прокурор скасовуватиме закони, які ухвалюватиме Верховна Рада. Це просто надумано! Це надумано тими, хто не хоче голосувати за пакет. Тому я вас закликаю голосувати за пакет і закінчувати цю говорильню. Спасибі за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Лук'яненко. Підготуватися Ратушняку.

ЛУК'ЯНЕНКО Л.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Виборчий блок Юлії Тимошенко"*). Українська республіканська партія "Собор", Блок Юлії Тимошенко. Шановні народні депутати! Шановні слухачі, наші виборці! Я хотів би звернутися до депутатів із тим, що продовжувати таку лінію, яку вела більшість досі, неможливо. Виборчий процес відбувся з найгрубішими порушеннями законодавства. І робити вид, що нічого не сталося, неможливо.

Тому необхідно піти на ті поступки, які потрібні задля зміни влади. Зміна влади підготовлена всім нашим суспільством. Наше суспільство дозріло до переміни політичної еліти, керівної еліти. Ця зміна має відбутися так чи сяк. На цьому шляху Грузія вже змінила свою владу, настала черга України. Без зміни українське суспільство не може далі розвиватися! Ви мусите усвідомити цю історичну закономірність...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ратушняк. За ним — Костинюк.

РАТУШНЯК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (*виборчий округ №70, Закарпатська область*). Народе України! Я хотів би звернути вашу увагу на щирість, з якою Президент наполягає на змінах до Конституції і передачі повноважень парламенту. Минулого року ми відправили Холода у відставку, цього року висловили недовіру керівництву

Адміністрації Президента, керівництву бандитської Закарпатської обласної державної адміністрації і закарпатській бандитській обласній міліції, ми висловили недовіру уряду. Президент на це начхав! А зараз каже, що він і далі хоче, щоб влада до нас перейшла. Це перше.

І друге. Я піддаю сумніву те, що документи, підписані Президентом у цьому залі, мають юридичну силу. Є процедура, за якою закон в Адміністрації Президента має дістати вихідний номер. Тому підписане тут не має ніякої юридичної сили, крім політичної і піарної. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте ми не будемо перебирати на себе роль Конституційного Суду і встановлювати, що має силу, а що не має. Має силу підпис Президента, а не номер.

Будь ласка, Костинюк. За ним — Горлов.

КОСТИНЮК Б.І., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша Україна"*). Прошу передати слово Ярославу Кендзьору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КЕНДЗЬОР Я.М., член Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша Україна"*). Народний рух України, фракція Віктора Ющенка "Наша Україна". Шановний Володимире Михайловичу! Шановні колеги народні депутати! Влада, принаймні за останні роки своєї діяльності, вже настільки втратила авторитет і повагу своїх громадян, що сьогодні усі пропозиції влади і щодо змін до Конституції, й інші,

викликають величезну недовіру. І коли йдеться про пакетне голосування, особливо законопроекту про внесення змін до Конституції №4180, я абсолютно підтримую народного депутата Асадчева, що тут повинні бути записані ті речі, які не дадуть владі в черговий раз обдурити українське суспільство. Тому що ми вже знаємо злодійські повадки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Горлов. За ним — Анатолій Мороз.

ГОРЛОВ Г.В., член Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики і підприємництва (*виборчий округ №78, Запорізька область*). Прошу передати слово моему колеге Александру Николаевичу Пеклушенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Олександра Пеклушенка.

ПЕКЛУШЕНКО О.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (*виборчий округ №84, Запорізька область*). Уважаемые коллеги! Мы находимся на пороге судьбоносного для страны решения. Я думаю, что всем нам нужно успокоиться, во-первых. А во-вторых, у всех есть уверенность в том, что эти решения будут приняты.

Но я очень прошу, Владимир Михайлович, не забывать главное. Мы вчера поздравляли органы местного самоуправления с праздником. Для них самый лучший праздник — это когда в бюджетах органов местного самоуправления есть денежные потоки. Сегодня катастрофа в экономике. Я прошу и требую заслушать ситуацию с Национальным банком, с Пенсионным фондом, с Министерством экономики и Министерством промышленной политики. Политика — это концентрированное выражение экономики. Давайте не забывать об этом главном факторе!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Мороз. За ним — Козловський.
Козловський, будь ласка. Потім Маркуш.

КОЗЛОВСЬКИЙ А.М. Фракція Народної аграрної партії.
Миколаївщина. Шановні колеги! Шановні телеглядачі! Шановні
радіослухачі! Сьогодні ми приймемо справді доленосне рішення —
зміни до Конституції і до Закону про вибори Президента.
Я думаю, що для всіх нас і для наших людей настав момент
істини, що дійсно сьогодні ми приймемо те рішення, яке чекають
люди. Наша фракція Народної аграрної партії, вся Миколаївщина
підтримують це рішення. І ми всі повинні проголосувати, показати,
що ми справді за тих людей, які мають своє слово сказати, свій
вибір зробити 26 грудня. Тому я думаю, що Президент підпише,
і ми всі сьогодні переможемо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вам дякую. Якби вся Миколаївщина
проголосувала, ми вже так довго не мучилися б.

Будь ласка, Маркуш.

МАРКУШ М.А., член Комітету Верховної Ради України
з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності
(багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ).
Фракція комуністів. Шановні колеги! Сьогодні нарешті настав день
істини, коли сесійна зала повинна проголосувати за те, щоб
влада, узурпована в одних руках, була передана представникам
народу. Ці зміни, які запропоновані конституційною реформою,
є надзвичайно позитивні, і ми повинні проголосувати за них.
Процедура занадто довго затяглася. Вважаю, що слід приступити
до більш активних дій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Луценко. За ним — Чичков.

ЛУЦЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СПУ*). Шановні друзі! Я думаю, що сьогодні є момент істини не для Верховної Ради — вона вже вчора визначилася з правильним і мудрим рішенням. Сьогодні є момент істини для людини, яка зараз зайде до залу, і щоб не лякати, я просто відмовляюся від слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Чичков.

ЧИЧКОВ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Виборчий блок Юлії Тимошенко"*). Прошу передати слово Головатому.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ЛИТВИН В.М.

ГОЛОВА. Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України бере участь Президент України (*Оплески*). Прошу народних депутатів сідати, зайняти свої робочі місця в сесійній залі.

Будь ласка, слово має Президент України.

КУЧМА Л.Д., *Президент України*. Шановні народні депутати! Шановні співвітчизники! Україна в своїй новітній історії неодноразово переживала кризові явища, але завжди вистачало політичної волі, розуму для того, щоб знайти єдино правильне рішення, яке, в першу чергу, було б підтримано цим залом, а потім знаходило підтримку в суспільстві.

За останні часи ми неодноразово чули слова, що не повинно бути переможців і переможених, що повинна виграти Україна. Я думаю, ще треба додати, щоб ні в якому разі не було принижених.

У цій залі багато депутатів, які пам'ятають, як приймалася Конституція. Здавалося б, по деяких питаннях Конституції ми взагалі ніколи не знайдемо конституційну більшість. Якщо хтось забув, в тому числі постатейно голосували про проблеми мови, прапора, герба. І парламент був трошки інший, але знову-таки хочу сказати: Конституція була прийнята. Тому я й сьогодні звертаюся до всіх вас із закликом до розуміння тієї ситуації, яка сьогодні є в Україні.

Мені подав заяву Генеральний прокурор, я приймаю відставку. Це вже в якості коментарів до тих обговорень, які були і в цьому залі сьогодні, і на засіданні Погоджувальної ради.

Я тоді прийшов до цього залу, коли Конституція була прийнята. Я й сьогодні прийшов до цього залу з розумінням того, що те рішення, яке сьогодні необхідне не якійсь частині парламенту, а країні нашій, буде прийнято. Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВА. Дякую. Шановні народні депутати, прошу уваги. До законопроекту №6372-Д будуть внесені такі уточнення у зв'язку з тим, що ми його зараз будемо приймати (прошу уваги, це для стенограми і для всіх вас): у частині першій статті 2 замість 13 днів передбачити 8 днів; у частині третій статті 2 замість 8 днів передбачити 6 днів; у частинах четвертій і п'ятій статті 2 замість 15 і 10 днів передбачити відповідно 10 і 7 днів; у частині першій статті 3 замість 7 днів передбачити 6 днів; у частині четвертій статті 5 замість 10 днів передбачити 7 днів.

А зараз відповідно до нашої домовленості (прошу уваги) я ставлю на голосування для прийняття у пакеті законопроекти №4180 з уточненнями Тимчасової спеціальної комісії, що зберігають чинну редакцію Конституції України, а також стосуються її

перехідних положень, №3207-1 доопрацьований та №6372-Д.
Прошу голосувати.

“За” — 402.

Шановні народні депутати, давайте привітаємо один одного
(Бурхливі оплески).

Шановні народні депутати, цілком очевидно, що цей акт, який щойно відбувся в Україні, — це акт консолідації, акт примирення і акт, який засвідчує, що Україна єдина, неподільна, соборна, і що ми всі питання будемо вирішувати саме таким шляхом. Відповідно до регламенту і процедури я підписую ці закони і передаю на підпис Президентові України.

МАРТИНЮК А.І., Перший заступник Голови Верховної Ради України (багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ). Будь ласка, по фракціях покажіть, як голосували.

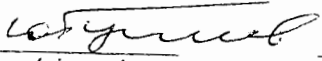
“Наша Україна” — 78, “Регіони України” — 59, фракція комуністів — 58, соціал-демократів (об’єднаних) — 33, соціалістів та аграрників — по 20, Блоку Тимошенко — 1, партії “Єдина Україна” — 19, група “Союз” — 16, НДП та ПППУ — 16, партії “Трудова Україна” — 16, групи “Центр” і “Демократичні ініціативи” — по 14, позафракційні — 38.

ГОЛОВА. Шановні народні депутати! Зараз після того, як Президент України підпише ці документи, вони набудуть офіційного статусу, ми їх негайно оприлюднюємо. І пропонується після цього таким чином діяти: на 5 хвилин зробити перерву, а потім перейти до розгляду звільнення і призначення членів ЦВК.

Шановні народні депутати, щоб у нас була ще більше довіра — показуємо (Оплески).

Другий законопроект, будь ласка (Оплески).

Я думаю, що ми подякуємо Президентові України за те, що ми сьогодні спільними зусиллями прийняли відповідне рішення
(Оплески).

| | |
|--|-----------------------|
| ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ | |
| Завідуючий редакційним відділом Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України | |
|  (підпис) | 29.07.10 ф. (дата) |

ЗАСІДАННЯ СІМДЕСЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України
23 червня 2004 року. 10 год. 15 хв.

Відаючи редакційним відділом
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ЛИТВИН В.М.

ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ

Литвин 23.07.10
(підпис) (дата)

ГОЛОВА. Доброго ранку, шановні народні депутати, запрошені та гості Верховної Ради України! Шановні колеги! Прошу підготуватися до реєстрації. Увімкніть систему "Рада".

Зареєструвалися 374 народних депутати. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги! Відповідно до статті 2.5.2 Регламенту в середу ми маємо 45 хвилин для виступів уповноважених представників фракцій і груп з внесенням пропозицій, оголошенням запитів, заяв, повідомлень. Прошу представників фракцій і груп подати заяви на виступ. А я тим часом оголошу депутатські запити, що надійшли.

Надійшли запити народних депутатів України.

Марії Маркуш — до Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України про звернення православних християн Тячівського району Закарпатської області щодо альтернативної реєстрації громадян — платників податків та невиконання Державною податковою адміністрацією України Закону України про внесення змін до Закону України про Державний реєстр фізичних осіб – платників податків і інших обов'язкових платежів.

Володимира Пузакова — до Голови Верховної Ради України з приводу неправомірних дій голови Маловисківської районної державної адміністрації Кіровоградської області Шульги.

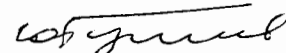
Георгія Манчуленка — до Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України з приводу незадовільної відповіді на запити, які стосуються постанов Кабінету Міністрів України №509

неможлива без встановлення правди. Наш моральний і політичний обов'язок — поставити крапку в цій історії. А тому наша фракція вимагає заслухати звіти Генерального прокурора, парламентської комісії, яку очолює Григорій Омельченко і яка вже два роки не може отримати слова, керівників пенітенціарної системи України про те, як у надрах ввіреної їм структури працює конвеєр смерті. Говорять, що війна не може вважатися закінченою, поки не похований останній солдат. Ера Кучми не закінчиться, поки в справі Гонгадзе не буде поставлено крапку, поки теорія не буде похований в українській землі.

Дякую за увагу (Оплески).

ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ

Завідуючий редакційним Відділом
Головного управління друкарсько-технічного забезпечення
Апарату Верховної Ради України


(підпис)

29.07.10
(дата)

ГОЛОВА. Віктор Андрійович Ющенко від фракції “Наша Україна” запрошується до виступу. Підготуватися Зарубінському.

ЮЩЕНКО В.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, “Блок Віктора Ющенка “Наша Україна”*). Шановна президіє! Шановні друзі! Хочу висловитися з приводу розгляду сьогодні в парламенті питання про внесення змін до Конституції України. Переконали, що в цьому залі не знайдеться жодної політичної сили, яка сказала б, що змін до Конституції України не потрібно вносити. Безумовно, потрібно. Але всі розуміють, що в нинішнього режиму є тільки одна дорога — через маніпулювання і ревізію Конституції зберегти владу.

Тому перед нами стоїть умова, що складається з двох позицій, які ми повинні врахувати. Перше. Говорячи про зміни до Конституції, ми повинні виходити з того, що ці зміни і вибори в жовтні 2004 року мають бути відокремлені як дві різні теми. Тільки тоді ми будемо переконані, що ті зусилля влади, які вона вкладає у свої ініціативи щодо змін, не є маніпуляцією до Основного Закону.

Друге. Безумовно, усі зміни до Конституції повинні ґрунтуватися на принципах легітимності та законності. Хочу навести вам кілька фактів з цього приводу. 24 грудня минулого року в цьому залі розглядався законопроект №4105, за який проголосували 276 невідомих героїв, однак до сьогодні немає протоколу цього голосування. Так починається дорога до української легітимності.

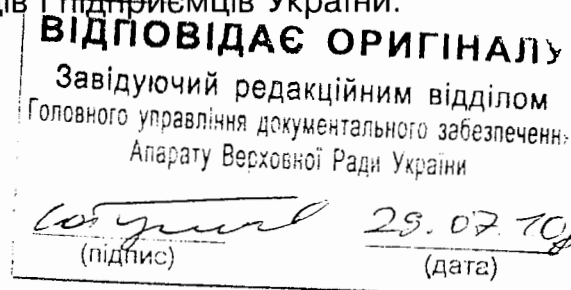
8 квітня цього року в цьому залі розглянуто в другому читанні і відхилено законопроект №4105. Нагадаю вам висновок Конституційного Суду на законопроект №4180: порівняльний аналіз запропонованих у законопроекті змін до статей 76, 78, 81, 82, 83, 85, 87, 88, 89, 90, 93 (називаються 28 статей) Конституції України та доповнення її розділом XVI "Прикінцеві положення, які стосуються змін до Конституції України" в частині пунктів 1, 5, 6, 7 свідчить про їх ідентичність запропонованим змінам, що містяться в проекті закону №4105.

Друзі! Зараз нам пропонують утретє протягом шести місяців говорити про одні й ті самі норми, ігноруючи Конституцію. Такими благими намірами вимощується дорога тільки до українського пекла. Тому, якщо ми говоримо про те, що треба внести зміни до Конституції, то слід рухатися не шляхом маніпуляцій і використання законопроектів №4180 чи №4105, які розглянуті на цій сесії. Ми повинні через порозуміння і консолідацію вийти на єдиний варіант, який вноситься в цей зал.

Тому ми категорично відхиляємо будь-яку можливість політичної підтримки законопроекту №4180 як ідентичного законопроекту №4105, який у цьому залі вже розглядався.

Спасибі (Оплески).

ГОЛОВА. Олег Зарубінський від фракції Народно-демократичної партії та Партії промисловців і підприємців України.
Будь ласка.



в глухий кут, бо стереотипність мислення теж ніколи не була рушієм прогресу.

Зважаючи на такі негативні тенденції в цій сфері, ми вважаємо, що виконавчі структури мають, по-перше, переглянути методику вирішення економічних питань. Державні мужі мають аналізувати, передбачати і стимулювати, а для цього необхідно розробляти програми системного розвитку як економіки в цілому, так і окремих галузей з урахуванням усіх ризиків, які несе зовнішня та внутрішня кон'юнктура. Лише несистемні підходи породжують системні кризи. І по-друге, перевести питання диверсифікації імпорту нафти з полеміки в реальність.

Розвиток економіки, національна безпека вимагають перебороти спротив осіб, які економічно чи політично зацікавлені в монополізації джерел постачання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВА. Дякую. Шановні колеги! Усі, хто записався на виступи від депутатських фракцій і груп, отримали таку можливість.

Шановні колеги! Дві фракції — “Наша Україна” і БЮТ — вимагають оголосити перерву відповідно до Регламенту для проведення засідання Погоджувальної ради.

Оголошується перерва на 30 хвилин. Шановні колеги, депутатських фракцій і груп прошу зібратися у в.ч.б. Голови Верховної Ради. Перерва до 11 години 20 хвилин.

| | |
|--|-----------------|
| ВІДВІДАК | ОРИГІНАЛ |
| Завідувчий білет Голови Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України | |
| <i>Соборні</i> | 29.07.10 |
| (Після перерви) | (дата) |

ГОЛОВА. Шановні колеги! На вимогу двох фракцій — Блоку “Наша Україна” і Блоку Юлії Тимошенко — було оголошено перерву на 30 хвилин. Під час цієї перерви ми провели засідання Погоджувальної ради за пропозицією цих двох фракцій. Обговорювалися підходи, процедурні і змістовні моменти щодо

розгляду законопроектів про внесення змін до Конституції. Висловлювалися такі пропозиції.

Перша пропозиція — відкласти розгляд цього питання, утворити погоджувальну групу, яка доопрацювала б законопроект №3207-1.

Друга пропозиція — розглянути зараз два законопроекти №3207-1 і №4180 саме в такій послідовності, як було раніше погоджено на засіданні Погоджувальної ради.

Третя пропозиція — розглянути сьогодні і визначитися щодо законопроекту №4180, потім створити погоджувальну групу і домовитися, що ця група допрацює законопроект №3207-1 з урахуванням побажань, які висловлювалися, і в середу Верховна Рада консолідованим голосуванням також прийме по ньому рішення і направить до Конституційного Суду. А для того щоб була довіра, фракції підпишуть відповідну угоду про підготовку такого документа.

Четверта пропозиція — розглянути законопроекти і в разі незнаходження спільної точки зору визначитися щодо рішень завтра. Це пропозиція Олександра Олександровича. Однак вона на голосування не була поставлена, оскільки найбільше голосів набрала пропозиція зараз розглянути два проекти законів, дати можливість усім депутатам висловити свою позицію, а Верховній Раді — вільно прийняти відповідне рішення по цих двох законопроектах. Ось таке рішення було прийняте.

Не можу не надати можливість виступити Ігорю Рафаїловичу Юхновському як старійшині.

ЮХНОВСЬКИЙ І.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша Україна"*). Фракція "Наша Україна". Шановний Володимире Михайловичу! Ніхто не може сказати, що протягом моєї діяльності

в цьому парламенті я займав позицію, яка була б спрямована в бік тієї чи іншої партії. Я думав лише про інтереси України.

Хочу сказати таке. Кожний кандидат у Президенти виступатиме зі своєю програмою. Народ обиратиме Президента і як особу, і з огляду на програму, яку він запропонує народові. Але виявляється, що кандидат у Президенти висувається при одній Конституції, з однією програмою, а у випадку, якщо ми приймемо проект №4180, він опиниться в зовсім іншій ситуації порівняно з тією, коли він починав свою виборчу кампанію. Таким чином, практично не відомо, за що народ має голосувати. І ця каша, яка кидається в народ, робиться нашими руками. Тому вважаю, що зараз не треба...

ГОЛОВА. Дякую. Хто виступатиме від двох фракцій, які брали перерву? Будь ласка.

ЮЩЕНКО В.А. Шановні друзі! Після проведення засідання Погоджувальної ради склалося таке враження. Теза перша. Законопроект №4105 відхилений Верховною Радою. Законопроект №4180, який запропонований сьогодні, ідентичний законопроекту №4105, тому не є легітимним.

Таким чином, зараз нам пропонується два варіанти: або ми рухаємося нелегітимною дорогою, йдучи шляхом дороги проекту №4105, або розглядаємо законопроект №3207-1, юридично чистий, де концентруємо всі змістовні узгодження, що є сьогодні полемічними для політичних сил.

Тобто законопроект №3207-1 — це юридично чистий документ, з приводу якого Конституційний Суд не сказав, що він є ідентичним тим нормам, які ми розглядали. Це хороший проект для того, щоб, створивши робочу групу і дійшовши порозуміння в конституційному процесі, наповнити його тим змістом, який можна ставити на голосування і який підтримали б і 226, і 300 народних депутатів.

І ще одна дуже важлива репліка. Хотів би звернутися до всіх — і до лівих, і до правих, і до тих, хто не визначився, — і наголосити, що корінним питанням конституційної реформи є зміна чи незміна влади. Що пропонує проект №4180? Настає 31 жовтня, у цій країні відбуваються вибори і влада залишається незмінною. Прем'єр-міністр залишається, уряд залишається, керівники місцевих органів влади залишаються. Тоді, шановні друзі, ми повинні визнати, що проект №4180 є не що інше, як маніпуляція як зберегти владу, а не зробити цю країну демократичною і сформувати гармонію відносин між парламентом, Президентом і урядом.

Тому ми ще раз хочемо підкреслити: якщо ми поставили за мету демократизувати відносини між гілками влади, то повинні вибрати легітимно чисту дорогу, і це заповідь номер один, — це проект №3207-1.

Теза друга. Уникнути пастки, яка називається маніпуляцією Конституції для того, щоб зберегти владу для нинішньої владної структури.

Прошу врахувати ці дві позиції, і це буде достатнім компромісом для того, щоб рухатися конструктивно шляхом політичної реформи (*Оплески*).

ГОЛОВА. Олександр Олександрович Мороз від тимчасової спеціальної комісії. Будь ласка.

МОРОЗ О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, СПУ*). Шановні депутати! Шановний Володимире Михайловичу! Тимчасова спеціальна комісія, виконуючи доручення Верховної Ради, працювала над проектами, які сьогодні мають бути предметом обговорення. Те, що говорить Віктор Андрійович стосовно проекту №3207-1, викладено в документі від тимчасової спеціальної комісії. І треба цей документ обговорити сьогодні і

приймати по ньому рішення. Якщо “Наша Україна” голосуватиме за цей проект під час його попереднього й також під час остаточного схвалення, то це дає повну гарантію, що ми за зміни до Конституції матимемо близько 400 голосів, і це зніме будь-які підозри в суспільстві стосовно того, що це зроблено під політичне замовлення чи виходячи з конкретної політичної кон’юнктури, зв’язаної з виборами Президента. Бо всі розуміють, що за існуючої системи влади ті чи інші зміни до Конституції саму систему влади не змінюють, тому що персональні виконавці є такі, які є сьогодні. Вони представлені в сесійному залі — влада має свою більшість у парламенті. І думати, що ми записали зміну до Конституції, проголосувавши одну або іншу норму, і це все змінило в суспільстві... Ні. Це тільки початок процесу, який треба започаткувати сьогодні. Але щоб не було тут обману, щоб один одному довіряв, потрібно голосувати проект №3207-1, обговоривши його. Він підготовлений для такого прийняття. І обговорити також проект №4180 та визначитися щодо нього.

У нас до вересня залишається досить часу для того, щоб знайти потім компромісне рішення. А я переконаний, що за позитивної позиції “Нашої України” це буде проект №3207-1. Закликаю вас до такого кроку, бо блокування зараз нічого не дає. Оце одна обставина.

Друга. Ми добре розуміємо, що в нас залишився лише один сесійний тиждень, тобто, власне, два-три ефективних дні для голосування. Якщо ми ніяких змін до Конституції не хочемо, то треба так і говорити: “Ми не хочемо ніяких змін”. Якщо ми хочемо таких змін, що дають простір для розвитку демократії, для поліпшення життя людей і такого іншого, то давайте діяти тим шляхом, який пропонує тимчасова спеціальна комісія.

ГОЛОВА. Шановні колеги! Заспокойтеся, будь ласка. Уже виступили. Я дію відповідно до Регламенту. Шановні колеги! Пропозиції були вам викладені. Хотів би, щоб Верховна Рада

визначилася, чого вона хоче. Прошу сісти на свої місця. Усе буде демократично й прозоро.

На засіданні Погоджувальної ради була внесена пропозиція, яка дістала найбільше голосів: розглядати зараз два законопроекти в такій послідовності — №3207-1 і №4280. Ставлю на голосування рішення Погоджувальної ради. Прошу голосувати.

“За” — 289.

Ну от, Верховна Рада прийняла рішення, шановні колеги. По фракціях?

Покажіть, будь ласка, по фракціях.

Фракція “Наша Україна” — 0, фракція “Регіони України” — 58, фракція комуністів — 57, фракція СДПУ(о) — 39, “Демократичні ініціативи Народовладдя” — 29, фракція “Трудова Україна” — 29, фракція Народної аграрної партії — 19, фракція СПУ — 20, фракція Блоку Юлії Тимошенко — 0, “Союз” — 17, фракція НДП та Партії промисловців і підприємців — 10, “Центр” — 0, позафракційні — 11.

Отака на цей момент розстановка сил, як бачите.

Олександр Олександровичу, поінформуйте народних депутатів з приводу постанови №4180/П2, будь ласка.

МОРОЗ О.О. У зв'язку з тим, що нас слухають радіослухачі, треба, очевидно, щоб було зрозуміло, про що йдеться. Зміст проекту постанови такий.

1. Провести розгляд законопроектів про внесення змін до Конституції України (№3207-1 і 4180) на пленарному засіданні Верховної Ради 23 червня 2004 року в порядку, визначеному Регламентом Верховної Ради, з такими особливостями:

1) Відвести:

для доповіді Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України по опрацюванню проектів законів про внесення змін до Конституції — до 15 хвилин по кожному із законопроектів;

для відповідей на запитання кожному доповідачу — до 10 хвилин;

для виступів по кожному із законопроектів з окремою думкою за її наявності від народних депутатів України — членів Тимчасової спеціальної комісії України по опрацюванню проектів законів України про внесення змін до Конституції України — до 10 хвилин;

для виступів керівників депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України — до 5 хвилин кожному виступаючому;

для виступів народних депутатів України — до 30 хвилин, по 3 хвилини кожному виступаючому;

2) після завершення обговорення провести голосування щодо попереднього схвалення законопроектів про внесення змін до Конституції України (№3207-1 і №4180, я в такій послідовності читаю, тому що ми визначилися перед цим голосуванням) із запропонованими Тимчасовою спеціальною комісією Верховної Ради України по опрацюванню проектів законів України про внесення змін до Конституції України поправками в порядку черговості обговорення цих законопроектів. При цьому розгляд пропозицій про неприйнятність законопроектів чи їх окремих частин з мотивів їх невідповідності статтям 157 і 158 Конституції України не проводиться.

2. Ця постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

От зміст того проекту, який пропонує тимчасова спеціальна комісія для того, щоб Верховна Рада визначилася щодо процедури. Отже, її можна, в принципі, голосувати. Можу відповісти на запитання, якщо вони є.

ГОЛОВА. Шановні колеги! Давайте хоч обговоримо. Сядьте, будь ласка (*Шум у залі*). Будете визначатися перед голосуванням.

Шановні колеги, прошу уваги! Ставлю на голосування про прийняття проекту постанови №4180/П2, який щойно доповів Олександр Олександрович *(Шум у залі)*.

КАРМАЗІН Ю.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики *(багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша Україна")*. Я записався на виступ з трибуни. Прошу надати мені слово. Подивіться, я записаний в обговоренні. Прошу надати мені слово.

ГОЛОВА. Сядьте. Прошу голосувати.

"За" — 278.

Рішення прийнято.

Олександр Олександровичу, будь ласка, законопроект №3207-1 *(Шум у залі)*.

КАРМАЗІН Ю.А. Я по проекту постанови записався, Володимире Михайловичу. Надайте мені слово. До голосування ви мали надати слово. Регламент же не скасований.

ГОЛОВА. Ще раз кажу: сядьте! Давайте хоча б обговоримо! *(Шум у залі)*.

КАРМАЗІН Ю.А. Я записався на слово з трибуни, Володимире Михайловичу! Ну, подивіться: Кармазін першим записався по проекту постанови *(Шум у залі)*.

ГОЛОВА. Зарубінський перший.

КАРМАЗІН Ю.А. Ні, по проекту постанови Кармазін першим записався.

ГОЛОВА. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Олександра Олександровича.

ТУРЧИНОВ О.В. Це антидержавний заколот.

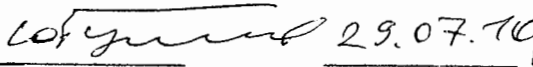
ГОЛОВА. Ну, що ви? Ми обговорюємо проект №3207-1. Давайте хоча б його обговоримо!

МОРОЗ О.О. Шановний Володимире Михайловичу! Шановні депутати! Я, звичайно, можу доповідати і з місця. Але це все-таки Конституція. Тому, якщо є потреба, зробіть перерву на 15 хвилин, але треба, щоб цей документ розглядався не тільки за процедурою, а й в обстановці, яка відповідає цьому документу. Володимире Михайловичу, прошу, зробіть перерву на 15 хвилин, і домовимося про те, як продовжувати роботу.

ГОЛОВА. Одну хвилинку, прошу уваги! Пропоную провести зараз засідання Погоджувальної ради... *(Шум у залі)*. А поки буде відбуватися засідання Погоджувальної ради, ви, будь ласка, на чолі з Зінченком розглядайте питання ратифікації. Немає заперечень? Працюйте тоді, будь ласка.

Прочу керівників депутатських фракцій і груп зібратися в тому самому місці. Ми півгодини порадимося. За цей час прошу розглянути питання ратифікації.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
ЗІНЧЕНКО О.О.

| | |
|--|----------|
| ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ | |
| Головуючий редакційним відділом Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України | |
|  | 29.07.10 |
| (підпис) | (дата) |

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу зайняти свої робочі місця. Розглянемо питання ратифікації *(Шум у залі)*.


До розгляду оголошується проект Закону України про ратифікацію Факультативного протоколу до Конвенції про права дитини щодо участі дітей у збройних конфліктах, №0171. Доповідач — міністр у справах сім'ї, дітей та молоді Довженко

ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ

Завідуючий редакційним відділом
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ЛИТВИН В.М.


(підпис)

29.07.1997
(дата)

ГОЛОВА. Ну, не ламайте техніки, бо доведеться платити за неї, шановні колеги (*Шум у залі*).

Шановні народні депутати! Ми провели засідання Погоджувальної ради протягом тривалого часу і пропонуємо таке бачення. Для того щоб зберегти порозуміння, знайти компроміс, як ми це робили, коли, пам'ятаєте, відправляли до Конституційного Суду два законопроекти, коли була дискусія, що потрібно відправляти один, зараз розглянути два законопроекти... (*Шум у залі*). Одну хвилинку. Дайте можливість прийняти рішення, а восени будемо розумнішими, знайдемо якесь порозуміння, компроміс і визначимося щодо того, які нам приймати рішення (*Шум у залі*).

Олександр Олександровичу, будь ласка. Увімкніть мікрофон Мороза Олександра Олександровича. Шановні колеги! Давайте проведемо обговорення.

МОРОЗ О.О. Шановний Володимире Михайловичу! Шановні депутати! Ще раз звертаюся до всіх вас, розраховуючи на те, що нас слухають ще й радіослухачі. А поки ми проводили там засідання, то я бачив, що з трибуни дехто виступав і вже коментував ситуацію. То ми так чи інакше повинні говорити про те, що тут відбувається.

Причина конфлікту, що виникає зараз у сесійному залі, — недовіра одних депутатів до інших. На превеликий жаль, так воно є. Так само як ті представники, що обстоюють проект №4180, не довіряють, умовно кажучи, частині депутатів, не буду називати фракції, які наполягають на тому, щоб розглядати проект №3207-1, так само й інші бояться, що після вересня, коли вже розпочнеться президентська кампанія, будуть

обстоювати єдину позицію, скажімо, по варіанту №3207-1, а ті моменти, які передбачені в проекті №4180, будуть відкинуті.

Переконали, що голосування по двох проектах сьогодні дає змогу знайти компромісний варіант, часу в нас вистачить для цього, і восени прийняти рішення на основі проекту №3207-1. Тому що, задаючи запитання учасникам дискусії, я не одержав жодної конкретної претензії до змісту цього законопроекту. Більше того, доопрацьовуючи цей проект удвох із Анатолієм Матвієнком, оскільки "Наша Україна" не змогла тоді сама визначитися по деяких пунктах, ми врахували кожен момент, кожна пропозицію від фракції "Наша Україна", а в перехідних положеннях посилили частину моментів у тому напрямі, який сьогодні їх повністю влаштовує.

Тому ще раз повторюю. Треба проголосувати зараз два законопроекти. І це є запорукою того, що буде прийнято той, який враховуватиме позицію більшості суспільства, — це буде проект №3207-1. Якщо треба доповідати його по суті, можу доповідати, але в такій обстановці не можна цього робити. Ще раз прошу вас, дайте змогу.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. У пакеті.

МОРОЗ О.О. Проголосуються один і другий: можна окремо, можна в пакеті. Але дайте змогу донести людям суть цих законопроектів і що ми обстоюємо, щоб вони розуміли, чому сьогодні виникає конфлікт, за що борються депутати. Вважаю, що тільки такий шлях може привести до зняття цієї штучно створеної напруженості (*Шум у залі*).

ГОЛОВА. Шановні народні депутати! Давайте проведемо обговорення, щоб можна було визначитися, що ж підтримують, проти чого заперечують народні депутати.

Шановні народні депутати! Оскільки ми домовилися і ви проголосували про те, щоб розглядати сьогодні дане питання, але час збігає, то нам, очевидно, потрібно визначитися, щоб продовжувати роботу до завершення розгляду цього питання. Ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу голосувати.

“За” — 282.

Рішення прийнято.

Прошу вас: давайте демонструвати цивілізованість, поважайте ж мене.

Асадчев — репліка. Будь ласка. Морозу підготуватися до доповіді.

Ну що, запросити сюди охорону чи що? Ще раз кажу: запросимо, якщо й далі так триватиме. Ви нахабнієте, то будемо також вживати заходів для протидії цьому. Давайте цивілізовано працювати.

АСАДЧЕВ В.М. Шановні народні депутати! По-перше, хочу спростувати те, що сказав пан Мороз. У проекті №3207-1 не врахована жодна пропозиція “Нашої України”.

Хочу нагадати нашу головну вимогу, яку ми ставили щодо самоврядування. Ми пропонуємо скасувати діяльність державних адміністрацій. Повторюю: ви говорите, щоб позбавити повноважень Президента, а ми пропонуємо припинити повноваження державних адміністрацій як органів виконавчої влади, а зробити їх тільки контрольними органами.

Пан Мороз свідомо залишив державні адміністрації органами виконавчої влади. Більше того, передав їх повноваження Кабінету Міністрів, залишив їм усі повноваження, що повністю знищить місцеве самоврядування. Але головне не це. Головне, що пропонується відверта облуда всього українського народу, тому що виборці передадуть своє волевиявлення Президенту за чинною Конституцією і раптом через тиждень усі ці

повноваження зникнуть. Та такого ніде у світі немає! Це відверта неповага до своїх виборців, обман їх. І нас сьогодні цей...

ГОЛОВА. Олександрє Олександровичу, доповідайте проект №3207–1, будь ласка (*Шум у залі*).

Шановні народні депутати! Якщо відбуватиметься таке глумління над Верховною Радою, тоді я ще раз ... Ну, дайте можливість обговорювати! Дайте можливість працювати! Ну, що ви робите? У вас совість є?

Олександрє Олександровичу, доповідайте, будь ласка, проект №3207–1. Увімкніть мікрофон Мороза.

МОРОЗ О.О. Фракція соціалістів. Відповідаю на репліку депутата Асадчева.

Справа в тому, що проект про внесення змін до Конституції розглядається за процедурою попереднього схвалення. Тому всі ті норми, які не були на розгляді в Конституційному Суді, не розглядаються, і те, що говорить депутат Асадчев, ніякого відношення до цього проекту не має. Це перше.

Друге. Він узагалі говорить не по суті, оскільки я посилаюся на той законопроект, що був завізований представниками "Нашої України" і доповідався її представниками на засіданні тимчасової спеціальної комісії. Моя функція як співголови тимчасової спеціальної комісії зводилася до того, щоб дати змогу розглянути цей проект за повною процедурою. І це було зроблено. Тому нехай Асадчев відповідає за свої слова. А я хочу сказати кілька слів по суті цього законопроекту.

Проект №3207–1, безперечно, відрізняється від проекту №4180. Але вони обидва передбачають перехід до парламентсько-президентської форми правління. В усіх проектах, що розглядалися тут, — і за цим, і за іншими номерами, — ця ідея є, вона викладена в проекті №3207–1, бо він розглядався раніше, ніж проекти №4105 і №4180. Проте тут є певні особливості.

У проекті №3207-1, на відміну від проекту №4180, не передбачений імперативний мандат депутата. Це те, що турбувало Венеціанську комісію і більшість у сесійній залі. Але в цьому проекті не передбачено суміщення посади депутата із представництвом у Кабінеті Міністрів.

Третє. У цьому проекті збережена чинна норма Конституції про каденцію представницьких органів, у тому числі Верховної Ради, — чотири роки, тоді як проект №4180 передбачає зміну — до п'яти років. У цьому проекті передбачений дещо інший спосіб формування Кабінету Міністрів. Не визначається юридична категорія “коаліція”, оскільки конституційне право, міжнародний досвід і конституції інших держав такої дефініції не містять. Зберігаються функції нинішньої і наступних більшостей парламентів. А процедура передбачається така: кандидатуру на посаду Прем'єр-міністра має право назвати та партія або фракція, яка має найбільшу кількість голосів у парламенті. Якщо ця політична сила не має змоги сформувати парламентську більшість і її кандидатура не проходить, тоді спрацьовує той принцип, який передбачений у проекті №4180: фракції і групи домовляються між собою, формують ту більшість, яка бере на себе відповідальність за пропозиції щодо складу Кабінету Міністрів.

Проте в цьому проекті повноваження Президента дещо сильніші, ніж у проекті №4180, щодо призначення і звільнення Генерального прокурора, голови Служби безпеки та внесення кандидатури на посаду міністра оборони і міністра закордонних справ безпосередньо Верховній Раді від Президента, тоді як проект №4180 передбачає, що всі кандидатури членів Кабінету Міністрів пропонуються Прем'єр-міністром Верховній Раді безпосередньо.

У цьому проекті дещо інакше виписана процедура імпичменту. Проте цю процедуру, якщо буде потреба знайти погодження восени під час остаточного голосування, можна залишити в чинній редакції. Тим часом цей проект передбачає

зменшення кількості голосів, необхідних для оголошення імпічменту Президенту і так само для подолання вето Президента.

У чому ще відмінність цієї процедури? Вона передбачає залучення до остаточного вирішення питання про імпічмент Президенту після тих процедур, які проходять через Верховну Раду і Конституційний Суд, Верховного Суду України. Вважаю, що в принципі краще було б залишити політичне рішення за Верховною Радою, однак ми зважили на цю процедуру і залишаємо її такою, як пропонує “Наша Україна”. Тобто остаточне рішення прийматиме Верховний Суд.

Принципова відмінність проекту №3207-1 від проекту №4180 полягає в тому, що він ширший — він стосується цілої низки норм, які регулюють функції місцевого самоврядування. Ці норми виписані обережно, з посиланням на необхідність прийняття відповідних законів, оскільки це дуже широка тема і тут може бути багато нюансів, які треба врахувати, і, очевидно, Конституція не в праві імперативно визначитися по цих нормах.

Відрізняються також перехідні і прикінцеві положення. У чому особливість? Приєднуюся до думки представників “Нашої України”, що в разі зміни Конституції і в разі виборів нового Президента, очевидно, треба було б реалізувати можливості політикуму, у тому числі представленого в парламенті, щодо зміни влади взагалі. Йдеться про те, що нинішня Конституція передбачає, що після обрання Президента уряд складає свої повноваження. У різних варіантах це можливо. Наприклад, якби представник уряду, умовно кажучи Прем’єр-міністр, ставав Президентом, це автоматично здійснюється. А якщо не він стане Президентом? То він теж має право вимагати реалізації цього хоча б свого нинішнього повноваження. І саме тому цей проект передбачає запровадження в дію не раніше 1 січня 2005 року. Ще раз повторюю: з 1 січня 2005 року. Це означає, що після обрання Президента Прем’єр-міністр складає свої повноваження і уряд іде у відставку, виконуючи свої обов’язки впродовж 60 днів до того

часу, поки не буде підібрана та кандидатура і той персональний склад Кабінету Міністрів, який одержить переважну підтримку у Верховній Раді.

Розведені повноваження Президента і Прем'єр-міністра до 2006 року. І те, що сьогодні заявляв тут один із членів фракції "Наша Україна", висловлюючи претензії до мене зокрема, цілком безпідставно, тому що до 2006 року перехідними положеннями передбачається, що призначення та звільнення голів місцевих адміністрацій залишається все-таки за Президентом, хоча функції Прем'єр-міністра при цьому посилюються, і там передбачена процедура узгодження через контрасигнацію окремих кандидатур, що є цілком прийнятною практикою, яка використовувалася в багатьох парламентах і в нашому теж. І не лише в парламенті, а й під час здійснення повноважень Президентом і Кабінетом Міністрів України.

Від імені тимчасової спеціальної комісії, бо це була її думка з цього приводу, вношу пропозицію розглянути цей проект і підтримати його і тим, хто є прибічником проекту №4180, і тим, хто є прибічником проекту №3207-1. Якщо прибічники проекту №4180 не підтримають даного проекту, то це восени ускладнить знаходження компромісу.

Наша фракція наполягає на тому, що проект №3207-1 повинен бути основним. Проте, якщо й ті, хто відстоює №3207-1, не голосують за даний проект, це означає, що вони вдаються просто до обману суспільства, демонструючи бажання провести політичну реформу, а насправді, не бажаючи її взагалі.

Нагадую, що позиція нашої фракції (я вже в даному випадку скажу від фракції нашої політичної партії) Соціалістичної партії України прозора, відверта, послідовна. Ми висловлювалися за таку процедуру і таку послідовність відразу з 1999 року, не змінюючи своєї позиції і поважаючи основний документ.

Конституція — це документ держави, а не предмет маніпуляцій для однієї чи іншої людини, для тієї чи іншої

політичної партії. Ще на стадії прийняття Конституції в 1996 році я як Голова парламенту наполягав на цьому, продовжую робити це і тепер, розуміючи, що ми (говорячи від фракції нашої партії) не ведемо сепаратних переговорів. Ми говоримо відкрито і Президенту, і мукачівському сторожу, що, якщо хочемо добитися позитивних зрушень у суспільстві, в державі, якщо хочемо насправді дбати про благополуччя конкретної сім'ї, конкретної людини, треба зміни до Конституції вносити тепер, до виборів Президента, бо інакше не буде демократичних перетворень, продовжуватимуться, можливо, чи з іншого центру, чи іншими особами топтання прав людини, блокування розвитку економіки і всього того, що забезпечує добробут народу. Тому не хотів би прив'язуватися навіть до нинішньої політичної кампанії, а думати про державу, яка стоятиме тут, в Україні, ще багато десятків років і назавжди. Треба приймати такі зміни до Конституції і саме до виборів Президента, які працювали б на інтереси такої держави. А суть наших пропозицій зводиться до демократизації суспільного життя.

Якщо ми хочемо це зробити, то будемо голосувати проект №3207-1. А щоб він обов'язково пройшов, його треба також супроводжувати, щоб була довіра і можливість знайти компроміс, аби зняти суперечності, що виникають у сесійному залі, треба проголосувати і проект №4180. Восени, я переконаний, ми зійдемося на проекті №3207-1, який підготовлений для розгляду і розглянутий у тимчасовій спеціальній комісії за всіма процедурами, які передбачаються і Конституцією України, і тими дорученнями, які надавалися Верховною Радою тимчасовій спеціальній комісії.

І, нарешті, ще раз повернуся до тих звинувачень, які тут прозвучали стосовно, зокрема, моєї позиції і позиції тимчасової спеціальної комісії. Хочу нагадати, що співголова тимчасової спеціальної комісії — це не вся тимчасова спеціальна комісія. І ми, зокрема я, змушені були, пристаючи на ту чи іншу позицію,

прислухатися до думки більшості тимчасової спеціальної комісії. Але вона не могла брати до розгляду ті зміни до Конституції, які не були попередньо розглянуті Конституційним Судом. І тому всі звинувачення, що тут прозвучали, ще раз повторюю, безпідставні, безграмотні і залишаються на совісті того, хто їх висловив.

Готовий відповісти на запитання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВА. Запишіться на запитання. 10 хвилин.

Яворівський, будь ласка. За ним — Царьов.

ЯВОРІВСЬКИЙ В.О. Шановний Олександрє Олександровичу! Пригадую, десь рік тому, коли ми ще були єдині як опозиція, — і ви, і Блок Юлії Тимошенко, і “Наша Україна”, — що ініціювали головні базові зміни до Конституції. Перше — виборність голів обласних і районних адміністрацій, які сьогодні абсолютно незалежні від народу, а залежні тільки від однієї людини — Президента Кучми. Друге — розвести в часі вибори до парламенту і місцеві вибори. І третя базова опора — парламент мусить обирати всіх силовиків, бо цілком зрозуміло, до чого довело це єдине кучмівське правління. Оце була наша єдина база. Що змінило сьогодні вашу позицію? Чому все це розмилося і розрослося?

Дякую.

МОРОЗ О.О. Шановний Володимирє Олександровичу! На превеликий жаль, ми єдиною опозицією ніколи не були. Бо влітку минулого року, проводячи відповідні форуми, ваш лідер говорив: “Ми перемогу здобудемо демократичними силами без опозиції”. Але це, скажімо так, політичні нюанси.

Стосовно голів обласних державних адміністрацій. Ви пригадайте, то треба ж було вносити такі зміни? Але не вносилися такі пропозиції, якщо до змін до Конституції сьогодні

вставити сюди не можна було. Ми до цього висновку доходимо іншим шляхом — через зміну функції місцевих органів самоврядування, через посилення функцій виконкомів рад, яким передаються права щодо фінансів і таке інше, що регулюється законом. І це означає, що ми ці надзвичайні повноваження від голів державних адміністрацій відберемо іншим шляхом, а далі будемо проводити зміни шляхом внесення змін до Конституції і вдосконалення законодавства.

Стосовно виборів. Якщо ви говорите про виборність на пропорційній основі, те, що вас поєднувало, то в мене до вас запитання: чому ж ви не голосували за законопроект про вибори на пропорційній основі, авторами якого були представники і вашої фракції?

І, нарешті, парламент обирає всіх силовиків, так і сьогодні це передбачено в проекті №3207-1. Тому просив би вас перед тим, як ставити запитання, спочатку прочитати цей проект.

ГОЛОВА. Сергій Дорогунцов, фракція комуністів.

ДОРОГУНЦОВ С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ*). Фракція Компартії України. Шановний Олександр Олександровичу! Спростуйте або підтвердіть, будь ласка, цю тезу. Вважаю, що дві сторони мають діаметрально протилежні позиції стосовно одного питання: одна сторона виступає за конституційну реформу, хоче різкого звуження повноважень Президента, унеможливлення подальшого розвитку авторитарного профашистського режиму, друга заперечує проти цього і хоче зберегти весь обсяг повноважень Президента, щоб він став таким собі диктатором всієї України. От це головне, чи є якісь інші обставини, бо все інше має підпорядковане значення?

Дякую.

МОРОЗ О.О. Відповім коротко. Думаю, що суперечності тут дещо інші. Одні хочуть збереження існуючої системи без ніяких змін, а інші — звуження повноважень Президента. Потрібно знайти компроміс, і він пропонується в перехідних положеннях. Справді, є небезпека того, що вся авторитарна влада може бути передана з одного кабінету в інший.

Тому у проекті №3207–1 деякі функції розведені насамперед стосовно здійснення виконавчої влади. Частина сильних позицій залишається до 2006 року за Президентом, а більшість переходить до Кабінету Міністрів, який формується і контролюється Верховною Радою. Тому ця колізія розв'язується. На мій погляд, ми знайшли оптимальний варіант, який міг би сьогодні задовольнити всіх — і ті політичні сили, які йдуть на вибори, і ті, які на вибори не будуть іти, а просто орієнтуються на демократизацію суспільного життя в Україні.

ГОЛОВА. Ярослав Сухий, фракція “Трудова Україна”.

СУХИЙ Я.М. Місто Запоріжжя, фракція “Трудова Україна”. Дякую. Олександр Олександровичу! Цілком зрозуміло, що кожен народний депутат чи кожна фракція, яка тут представлена, по-своєму підходять до розуміння необхідності прийняття цих двох законопроектів. Щодо нас, то ми вважаємо, що зміни, які необхідно внести до Конституції, — це, звичайно, важка, копітка повсякденна законодавча робота, а для інших, тих, що там зараз вишикувалися, — це продовження дворічного мордування сесійної зали, систематичне й цинічне зривання нашої роботи.

Скажіть, будь ласка, для наших радіослухачів, що дає внесення змін до Конституції для простої людини? Це перше.

Друге. Володимире Михайловичу, ми цих два законопроекти знаємо, читали. Давайте перейдемо відразу до голосування. Усе одно пуття не буде з цього “хора мальчиків”, що он вишикувався.

МОРОЗ О.О. Шановний Ярославе Михайловичу! Не хотів би коментувати ваших зауважень щодо тих, хто сьогодні блокує трибуну, бо треба сказати, що й їх нинішній режим мордує не менше, ніж вони вдаються до адекватних дій. Тож яка дія, така й протидія.

На превеликий жаль, сьогодні немає злагоди у владі, у суспільстві, бо узурпована влада, і Конституція, на превеликий жаль, нині не працює. Ми повинні закласти такі механізми, щоб ніхто не мав права узурпувати владу. І ці механізми запропоновані, вони викладені у проекті №3207-1. В іншому варіанті, але також має на меті і проект №4180.

А що це дає? Розумію, що всю Конституцію зараз популярно викласти не вдасться. Можу тільки сказати: наші пропозиції полягають у тому, щоб демократизувати суспільне життя в Україні. А це означає, що тоді можна гарантувати ефективну економіку, здолати корупцію, забезпечити робочі місця для українців в Україні, а не за кордоном, гарантувати права людини, щоб не відтинали голови журналістам і не вбивали депутатів... Тоді можна гарантувати суверенітет держави.

Конче необхідно провести зміни до Конституції, бо іншого шляху демократичних перетворень в Україні не існує.

ГОЛОВА. Василю Калінчук, будь ласка.

КАЛІНЧУК В.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (*виборчий округ №144, Одеська область*). Одещина. Фракція Народної аграрної партії України. Дякую, Володимире Михайловичу. Шановний Олександр Олександровичу, ви як один із авторів щойно доповіли законопроект №3207-1. Але хотів би, щоб ви як співголова тимчасової спеціальної комісії надали свою оцінку і законопроекту №4180, бо вважаю, що більшість його статей також заслуговує на увагу. Дякую вам за відповідь.

А до Володимира Михайловича звертаюся з такою пропозицією. Я підтримую попереднього виступаючого Ярослава Сухого і вважаю, що нам треба було б після цього перейти до голосування.

Дякую.

ГОЛОВА. Олександрє Олександровичу, дозвольте я відповім. Ми проголосували за постанову №4180/П2, де чітко визначили процедуру розгляду. Я не можу відступити від цього.

Будь ласка, Олександрє Олександровичу.

МОРОЗ О.О. Шановний Василю Антоновичу! Проект №4180 теж має багато суттєвих переваг. Якби ми віднесли введення його в дію так само до 1 січня або навіть і на пізніший термін, то ми одержали б, безперечно, ефективний механізм для розвитку демократії в нашій державі. Але тут є одна небезпека, яку висловлюють і депутати. Якщо ми будемо зволікати з внесенням змін до Конституції, а влада здійснюватиметься на тих засадах, які сьогодні визначені нею і запроваджені практикою нинішнього режиму, то тоді незалежно від того, хто буде Президентом, він за два роки сформує новий адмінресурс і таким чином вибере парламент уже на пропорційній основі, який що завгодно прийме, скасувавши і ці норми Конституції і запровадивши диктатуру вже нібито схвалену парламентом. Вважаю, що цю небезпеку треба враховувати. Саме тому, зважаючи на позитивні сторони обох проектів, ми повинні наблизити введення їх або введення проекту №3207-1 у той термін, що рекомендується в перехідних положеннях. Тоді ми позбавляємося такої небезпеки, котра може виникнути, якщо нинішня система влади буде збережена.

ГОЛОВА. Дякую, Олександрє Олександровичу. Час вичерпаний. Шановні колеги, Олександр Олександрович доповідав законопроект №3207-1. А з окремою думкою з приводу

цього законопроекту (там є й інший законопроект) виступить Віктор Лаврентійович Мусіяка. Будь ласка.

МУСІЯКА В.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша Україна"*). Шановні колеги! Зразу хочу сказати, що я ретельно готувався до викладення своєї окремої думки. У мене є достатньо ґрунтовний аналіз законопроектів і №4180, і №3207-1, і мої власні пропозиції, які хотів би теж викласти. Але в цій ситуації не вважаю за можливе це робити. Хочу тільки ось про що сказати.

Загальний висновок у мене такий. Ні законопроект №4180, ні, на жаль, законопроект №3207-1 (я за нього воював усі півтора року) в останній редакції не можна, на мій погляд, вважати такими, що можуть бути прийняті в остаточній редакції. Більше того, проект №4180 у цій редакції є навіть привабливішим, ніж проект №3207-1.

У мене є пропозиції, які не прийняті і не будуть прийняті. Вони спрямовані на те, щоб створити реальний механізм парламентсько-президентської республіки, саме те, що було проголошено, до чого ми мали прагнути, — ідея парламентсько-президентської республіки, чого немає в цих двох проектах. Там усе результати різних торгів.

Ви знаєте, що ми пройшли надзвичайно важкий період за ці півтора року. І щоб не завершувалось все це фарсом, думаю, що ми могли б зараз направити обидва законопроекти до Конституційного Суду, нехай він висловить свою думку щодо них, і восени прийняти остаточне рішення.

Розумію, ми всі в політичному і часовому цейтноті, і декого, мабуть, тягне діяти відповідно до такої приказки: "Коли немає часу, то не до дружби — тільки любов". Тобто все зробити швидко, проголосувати. Конституція — усе-таки дама надзвичайно чутлива. І прошу: будьмо обережні в цьому процесі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВА. Слово має Степан Гавриш для доповіді по законопроекту №4180. Будь ласка.

ГАВРИШ С.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки *(виборчий округ №177, Харківська область)*. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Насамперед хочу приєднатися до позиції Олександра Олександровича Мороза стосовно необхідності і важливості проведення політичної реформи в Україні.

Нагадаю, що перший етап такої політичної реформи шляхом прийняття низки законів про вибори Президента, про вибори до Верховної Ради та органів місцевого самоврядування на пропорційній основі ми вже провели. Гальмування на цьому етапі може призвести до того, що фактично ні про які політичні реформування в Україні говорити буде неможливо.

Історія законопроекту №4180 відома всім, але нагадаю ті сторінки, які, можливо, більшій частині депутатів ще невідомі. У січні, коли ми мали глибокий конфлікт стосовно законопроекту №4105, саме Віктор Андрійович Ющенко, Юлія Володимирівна Тимошенко та Олександр Мороз підписали угоду щодо підтримки законопроекту №4180 при вилученні з нього норм, що передбачають обрання Президента в парламенті.

І в подальшому, коли ми дискутували з приводу різних проблем, пов'язаних із законопроектом №4105, законопроект №4180 представники "Нашої України" розглядали як такий, що може бути компромісним.

Погоджувальна рада керівників депутатських фракцій і груп саме таким його і визначила і дала доручення тимчасовій спеціальній комісії, яка впродовж кількох місяців намагалася не тільки знайти максимально точні юридичні формули для того, щоб забезпечити інтереси української нації, Конституції і максимально

ефективною владою створити системи балансів і стримань, а й урахувати всі компроміси і політичні вимоги сил у парламенті.

Зрозуміло, що такий парламент, який ми бачимо зараз перед собою, є найбільш складним для наступної демократичної системи розвитку в Україні, оскільки він не вирішує головного завдання, не ставить перед собою програмних політичних завдань і не може їх забезпечити відповідним мандатом Кабінету Міністрів, а вирішує корпоративні послуги для окремих політичних сил — більших чи менших.

Крім того, парламент завжди перебуває під тиском з боку інших гілок влади, які знаходяться за його межами. Отже, не ставлячи перед собою питання про політичну відповідальність, він не має перспективи і в майбутньому. І непроведення на цей час конституційної реформи загрожує нам зсуванням у подальшому до ще більшої олігархократії в Україні. Тому, безперечно, усвідомлення політичної конституційної реформи на цей час є головним завданням не для окремих політичних сил, а для нації, для політичної еліти, якщо вона існує і готова взяти на себе відповідальність.

Щодо законопроекту №3207-1, то про нього розповів Олександр Олександрович. Не буду торкатися цієї проблеми як співголова тимчасової спеціальної комісії. Але хочу висловити свою думку, що він став гірший після того, як був відредагований різними політичними силами, які шили політичну одягу на власний зріст. Мені видається, що в першій редакції він був набагато кращий. Але ми сьогодні готові підтримати і цей законопроект у випадку, якщо приймаємо рішення про те, що знімаємо з розгляду, але голосуємо на наступному тижні після того, коли над ним попрацює тимчасова спеціальна комісія і всі основні позиції будуть враховані.

Законопроект №4180 не є калькою з законопроекту №4105. Він є максимально ефективним. Документ опрацьований тимчасовою спеціальною комісією, у ньому є суттєві компроміси,

які були досягнуті раніше, і те, що було доручено нам зробити відповідними політичними силами.

Зважаючи на музикальний настрій тих, хто завжди блокував національний український розвиток, чинив опір Україні як такий, пропоную підтримати, попередньо схваливши, законопроект №4180 і направити його в Конституційний Суд для отримання висновку.

Шановні колеги! Нам треба зрозуміти нашу особисту відповідальність і не треба боятися приймати рішення, яке є доленосним для Української держави. Прошу головуючого поставити на голосування законопроект №4180 і, попередньо схваливши його, направити в Конституційний Суд.

Дякую.

ГОЛОВА. Запишіться, будь ласка, на запитання до доповідача. Висвітіть на табло, будь ласка, прізвища депутатів, що записалися.

Ліліє Григорович, будь ласка.

ГРИГОРОВИЧ Л.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства (*багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, "Блок Віктора Ющенка "Наша Україна"*). Фракція Віктора Ющенка "Наша Україна". Степане Богдановичу, не є таємницею, що журналісти присудили вам премію в номінації "Розчарування року". Від земляків з Івано-Франківщини хочу сказати, що "Розчарування року" — це той титул, яким ви давно титуловані в усій Україні і у своїх земляків. Тому хочу констатувати дві речі.

Жодним чином сьогодні український народ не чекає якоїсь політреформи, а український народ, замордований наймінімальнішим у Європі зарплатою і пенсією, чекає чесної влади, чесного Президента і чесних президентських виборів. Рушійна сила ваших ініціатив — страх перед тим, що нарешті

прийде та сама людина, яка у 2000 році повернула пенсії і зарплати, що заборгувала та кліка, від імені якої ви сьогодні оприлюднюєте свою політреформу, і ви страшенно боїтеся, що цей народ, який матиме 200–400 євро в кишені, зневажить вас і змете геть. Степане Богдановичу, я констатую від “Нашої України”...

ГОЛОВА. Прошу керівників фракцій навести порядок. Неможливо так працювати (*Шум у залі*).

ГАВРИШ С.Б. Я із задоволенням відповів би пані Лілії, оскільки поважаю її, але не чув, що ви говорили мені у зв'язку з тим, що ваші колеги ще раз сьогодні глумилися над парламентаризмом і довели, що їхнє місце, дійсно, вже на виборчих майданчиках, а не в парламенті. Тому, вибачте, готовий дати вам особисто відповідь.

ГОЛОВА. Шановні колеги! Хто за те, щоб припинити обговорення всіх законопроектів, оскільки неможливо працювати. Прошу голосувати.

“За” — 284.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування про попереднє схвалення законопроекту №3207–1 (*Шум у залі*).

“За” — 118 (*Шум у залі*).

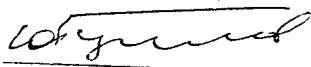
ГОЛОВА (*Не чути*).

“За” — 276.

Рішення прийнято.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим.

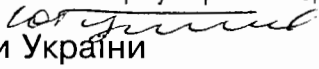
Завтра продовжимо роботу о 10 годині.

ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ
Завідуючий редакційним відділом
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України
 29.07.79
(підпис) (дата)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ПЕРШЕ

Сесійний зал Верховної Ради України
23 грудня 2003 року. 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ЛИТВИН В.М.

ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ
Завідуючий редакційним відділом
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

(підпис) 23.07.70р.
(дата)

ГОЛОВА. Доброго ранку! Працює мікрофон? Доброго ранку, шановні народні депутати! Прошу уваги! Шановні колеги, запрошені та гості Верховної Ради України! Прошу всіх шановних колег сісти на місця. Думаю, у нас започатковується гарна традиція розпочинати засідання з виконання Державного гімну.

Тепер давайте перейдемо до нашої роботи. Прошу надати мені інформацію про реєстрацію народних депутатів.

Судячи з кількості присутніх у залі, думаю, у нас є всі підстави оголосити ранкове засідання відкритим.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим. Шановні колеги! Сьогодні день народження народного депутата Рудковського Дмитра Олександровича. Давайте привітаємо його в переддень Нового року, побажаємо всіляких успіхів (*Шум у залі*). Прошу не кричати.

Шановні народні депутати! Відповідно до статті 13 Закону України про статус народного депутата України та статті 4.2.2 Регламенту Верховної Ради України інформую про вихід народного депутата України Ратушняка Сергія Миколайовича зі складу депутатської фракції "Наша Україна" та входження його до складу депутатської фракції "Регіони України" (*Шум у залі*). Шановні колеги! Розклад...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Перерву!

ГОЛОВА. Подавайте офіційно документи, тоді буде перерва. Немає офіційних документів *(Шум у залі)*.

Шановні колеги! Думаю, ви можете зі мною спілкуватися без мегафона, я вас почую.

Шановні колеги! Розклад засідання на вівторок у вас є, питання погоджені на засіданні Погоджувальної ради *(Шум у залі)*.

Шановні колеги! Прошу, заспокойтеся. Оголошується...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Треба оголошувати перерву!

ГОЛОВА. Якщо будуть заявки від двох фракцій, я оголошу перерву *(Шум у залі)*. Подавайте, тоді оголошу.

Шановні колеги! Оголошується до розгляду... *(Шум у залі)*.

Шановні колеги, ми оголосили початок розгляду питання. Якщо буде... *(Шум у залі)*.

Шановні народні депутати, прошу уваги! *(Шум у залі)*. Заспокойтеся!

Прошу керівників... Ну, хто там?! Будь ласка, заспокойтеся! *(Шум у залі)*.

Прошу керівників депутатських фракцій і груп... Шановні колеги! Прошу керівників депутатських фракцій і груп зібратися зараз у кабінеті Голови Верховної Ради. Прошу уваги, шановні колеги! *(Шум у залі)*.

Шановні народні депутати! Оскільки нам потрібно розглянути ще ряд питань, я вніс би таку пропозицію. Прошу уважно послухати. Поки ми будемо шукати якийсь компроміс, якесь рішення з керівниками депутатських... *(Шум у залі)*. Заспокойтеся! Шановні народні депутати! *(Шум у залі)*.

Прошу керівників депутатських фракцій і груп зібратися в кабінеті Голови Верховної Ради.

Оголошується перерва на 1 годину. Прошу за цей час усіх сісти на місця і очистити стіл президії.

(Після перерви)

ГОЛОВА. Шановні депутати! Була оголошена перерва на годину. Я запросив усіх керівників депутатських фракцій і груп зібратися для того, щоб обговорити цю ситуацію, виробити спільну позицію, спільний підхід. Але склалося так, що керівники трьох фракцій — “Нашої України”, Блоку Юлії Тимошенко і соціалістів замість себе направили уповноваженого — Степана Ільковича Хмару. Я Степану Ільковичу Хмарі передав, що давайте домовимося таким чином, щоб зараз продовжити роботу над іншими законопроектами *(Шум у залі)*.

Послухайте, ну що ви... Я скажу, про що ми домовилися, тоді будемо далі діяти. Але, шановні... *(Шум у залі)*. Заспокойтеся.

Шановні колеги! Анатолію Сергійовичу, ви ж вихована людина, продемонструйте свою чемність. Не демонструйте, що ви знаходитесь у натовпі, будьте людиною!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це парламент, а не натовп!

ГОЛОВА. Просто будьте людиною насамперед.

Шановні колеги, я пропонував таким чином... Послухайте, дайте слово сказати. Шановні колеги, оте, що ми зробили всі, — це показали рівень культури *(Шум у залі)*.

Шановні колеги! От бачите... Шановні колеги, прошу уваги! Бачите, кажуть, що я агітую на свою користь. А коли хтось інший агітує на свою користь, це дозволяється *(Шум у залі)*.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Тому що чините не як Голова Верховної Ради... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВА. Шановні колеги! Увімкніть, що ви за люди?!

Шановні колеги! Оголошую перерву до 12 години 30 хвилин.

Але не гінцям, навіть таким шанованим, прошу зібратися в моєму кабінеті. Перерва до 12.30.

(Після перерви)

ГОЛОВА. *(Не чути – вимкнений мікрофон).*

(Після перерви)

ГОЛОВА. *(Не чути – вимкнений мікрофон).*

(Після перерви)

ГОЛОВА. Шановні народні депутати! Прошу уваги! Оголошується перерва до 17 години. Керівників депутатських фракцій і груп, наголошую, усіх керівників депутатських фракцій і груп запрошуюю на нараду.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я вимушений зробити оголошення. Зараз за участю представників усіх фракцій, включаючи фракції “Наша Україна”, Блок Юлії Тимошенко та соціалістів, відбувається засідання Погоджувальної ради. Намічається конструктивний діалог.

Оголошується перерва ще на 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВА. Шановні народні депутати! Прошу уваги! *(Шум у залі).*

Ми зможемо продовжити нашу роботу... *(Шум у залі).*

Шановні народні депутати! Ми зможемо продовжити нашу роботу, якщо для цього будуть створені належні умови... (Шум у залі).

*Сесійний зал Верховної Ради України.
24 грудня 2003 року. 10 година 20 хвилин
(Після перерви).*

ГОЛОВА. Продовжуємо роботу.

На розгляд вноситься питання про законопроект №4105-П.

Оскільки немає можливості працювати в нормальних умовах, я оголошу текст проекту постанови №3207-П8.

(Оголошує текст проекту постанови).

Надаю слово голові Лічильної комісії Мішурі.

МІШУРА В.Д., голова Лічильної комісії Верховної Ради України *(багатомандатний загальнодержавний виборчий округ, КПУ)*. За результатами голосування списками за проект постанови №3207-П8 проголосували 227 народних депутатів.

ГОЛОВА. Таким чином, постанова набрала чинності.

Прошу, Валерію Дмитровичу.

МІШУРА В.Д. У зв'язку з тим що неможливо проголосувати іменними бюлетенями, голосування щодо проекту постанови №4105-П буде здійснюватися на засіданні Верховної Ради України народними депутатами особисто відкритим голосуванням шляхом підняття руки.

Прошу керівників фракцій та груп поінформувати про результати голосування народних депутатів України — членів фракцій і груп.

ГОЛОВА. *(Оголошує текст проекту постанови №4105-П).*

Прошу проголосувати проект постанови №4105-П. Прошу підняти руки. Лічильну комісію прошу провести підрахунок голосів.

МІШУРА В.Д. За проект постанови №4105-П проголосували 276 народних депутатів.

Рішення прийнято.

ГОЛОВА. Постанову прийнято.

У зв'язку з неможливістю далі продовжувати роботу пленарне засідання оголошую закритим.

Наступне пленарне засідання відбудеться 25 грудня о 10-й годині ранку.

ВІДПОВІДАЄ ОРИГІНАЛУ

Завідуючий редакційним відділом
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

Ю. Г. Шинько 29.07.2019
(підпис) (дата)

1

2